

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.III.1.446/2017/14.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Székely Ákos, a tanács elnöke
Dr. Sebe Mária, előadó bíró
Dr. Márki Zoltán, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2018. március 22.

Az ügy tárgya: kábítószer birtoklásának büntette és
más bűncselekmények

Terhelt: I. rendű terhelt

Első fok: Kőszegi Járásbíróság, 7.B.77/2016/33/X., ítélet,
tárgyalás,
2016. december 13.

Másodfok: Szombathelyi Törvényszék, 13.Bf.29/2017/28., ítélet,
nyilvános ülés, 2017. június 26.

Az indítvány előterjesztője: I. rendű terhelt a védője útján

Az indítvány iránya: az I. rendű terhelt javára, hatályon kívül
helyezésre

Rendelkező rész

A Kúria a kábítószer birtoklásának büntette és más bűncselekmények miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt védője útján benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Kőszegi Járásbíróság 7.B.77/2016/33/X. számú, illetve a Szombathelyi Törvényszék mint másodfokú bíróság 13.Bf.29/2017/28. számú ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Kőszegi Járásbíróság a 2016. december 13-án kihirdetett 7.B.77/2016/33/X. számú ítéletével az I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett kábítószer birtoklásának büntetében [Btk. 178. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] és felbujtóként elkövetett lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont], ezért - halmazati büntetésül - 8 év 6 hónapi szabadságvesztés büntetésre ítélte és 8 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg azzal, hogy a terhelt legkorábban büntetése kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a lefoglalt bűnjelekről és bűnügyi költség viselésére kötelezte az I. rendű terheltet.
- [2] Védelmi fellebbezés alapján eljárva a Szombathelyi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2017. június 26-án meghozott 13.Bf.29/2017/28. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet a büntetést kiszabó részében megváltoztatta. Az I. rendű terhelt szabadságvesztésének és mellékbüntetésének tartamát egyaránt 7 évre enyhítette. Ezt meghaladóan - a bűnjelkekkel és a bűnügyi költséggel kapcsolatos rendelkezések helyesbítésével - helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.
- [3] Az elsőfokú ítélettel megállapított és a másodfokú bíróság által irányadónak tekintendő tényállás szerint az I. rendű terhelt a II. rendű terhelttel együtt egy családi ház padlásán 2014 őszén 150 tő, majd 2015 tavaszán mintegy 300 tő kannabisz (kender) növényt telepített, amelyeket közösen gondoztak, s az ültetvényt kétszer le is szüretelték. Az ehhez szükséges elektromos áramot szabálytalanul vételezték úgy, hogy a III. rendű terhelt - az I. rendű terhelt kérésére - az áramszolgáltató hálózatára csatlakozással a méretlen csővezeték felvágta. Ezzel 268.511 forint kárt okoztak az áramszolgáltatónak (1./ és 5./ tényállási pont). 2015. május végétől az I. rendű terhelt a III. rendű terhelttel közösen a III. rendű terhelt lakásának udvarán lévő melléképületben nevelt 248 tő kendernövényt (3./ tényállási pont). Az I. rendű terhelt egy ingatlanban 2015. július 20-át megelőzően 3 tő, valamint egy másik helyen 14 tő kannabiszt termesztett (4./ tényállási pont).

II.

- [4] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen az I. rendű terhelt a védője útján a Be. 427. § (1) bekezdés a) és c) pontjait megjelölve terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, amelyben - nyilvános ülés tartásával - elsődlegesen hatályon kívül helyezést, másodsorban a felmentését, illetőleg vele szemben az eljárás megszüntetését kérte.

- [5] Álláspontja szerint a bíróság által megállapított tényállás annak felderíthetlensége miatt teljes körűen megalapozatlan, amely a bűnösség kimondására és a büntetés kiszabására lényeges kihatással van.
- [6] Az I. rendű terhelt a 2017. szeptember 13-án, október 5-én, november 27-én, december 15-én előterjesztett beadványaiban kiegészítette a felülvizsgálati indítványát. Részletezte a nyomozati eljárás hiányosságait, az ügyészi vádbeszéd tartalmát. Bűnösségének tagadása mellett egyrészt az alapeljárásban terhére értékelt bizonyítékok: így több tanú, valamint a II. rendű és a III. rendű terheltek vallomásainak, továbbá az általa vitatott igazságügyi villamosszakértő és igazságügyi vegyészszakértő szakvéleményének elfogadását; másrészt kábítószer-függősége tekintetében szakértő bevonásának elmaradását kifogásolta. Abszolút eljárási szabálysértésként arra hivatkozott, hogy a másodfokú eljárásban kizárt bíró vett részt. Álláspontja szerint a másodfokon eljáró bíróság megsértette a tisztességes eljáráshoz való jogát, mivel a védelmi fellebbezést figyelmen kívül hagyta, illetve kellően nem indokolta meg. Nyilvános ülés tartását, valamint büntetése végrehajtásának felfüggesztését kérte.

III.

- [7] A Legfőbb Ügyésség BF.1366/2017. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt nem tartotta alaposnak.
- [8] Kifejtette, hogy a felülvizsgálati eljárás rendkívüli perorvoslat, amely a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában írtak kivételével csak az anyagi jogi törvénysértés orvoslásának eszköze. A Be. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban felvetett jogkérdések csupán az irányadó tényállás alapulvételével ítékelhetők meg. Ebből következően a felülvizsgálati eljárásban a tényállás megalapozottsága, illetőleg a bizonyítékok mérlegelése nem képezi a felülvizsgálat tárgyát. Nincs lehetőség a bizonyítékokat értékelő tevékenység támadására, bizonyítás felvételére, eltérő tényállás megállapítására és erre alapozva a bűnösség, a jogi minősítés és a büntetés kiszabásának vitatására.
- [9] Kizárta teszi az indítványt az is, hogy általánosságban hivatkozik megalapozatlanságra, iratellenességre, a bizonyítottság hiányára, a nyomozás és a vád hiányosságaira, a vádbeszéd tartalmára.
- [10] A másodfokú eljárásban elkövetett abszolút eljárási szabálysértésre hivatkozás sem alapos, mivel a másodfokú ügydöntő határozatot meghozó tanács egyik tagja sem járt el a vádemelést megelőzően sem egyesbíróként, sem a másodfokú bíróság tagjaként kényszerintézkedés tárgyában döntés meghozatalában. Így velük szemben kizárási ok nem állapítható meg.
- [11] Az eljáró bíróságok feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést sem vétettek. A fentiekre figyelemmel a felfüggesztés iránti kérelem sem alapos, ezért az I. rendű terhelt tekintetében a felülvizsgálati indítvány elutasítását

indítványozta.

IV.

- [12] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdés első fordulata szerint tanácsulésen bírálta el.
- [13] A felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- [14] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdés a)-g) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető. A törvényi feltételeknek megfelelő törvényes ok a felülvizsgálatra, ha a bíróság jogerős ítéletében törvénysértően állapítja meg a terhelt büntetőjogi felelősségét [Be. 416. § (1) bekezdés a) pont], vagy törvénysértő büntetést szab ki [Be. 416. § (1) bekezdés b) pont]. A felülvizsgálatot lehetővé tevő eljárási szabálysértéseket pedig a törvény taxatívén sorolja fel [Be. 416. § (1) bekezdés c) és d) pont]. Végül a Be. 416. § (1) bekezdése pedig valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, miszerint felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős ügyszöntő határozata ellen van helye.
- [15] A Be. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ami a felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható.
- [16] Felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak nincs helye [Be. 419. § (1) bekezdés, 388. § (2) bekezdés]. Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására. A jogkövetkeztetések - így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának - helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [17] A Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására az anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.
- [18] A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja alapján felülvizsgálatnak akkor van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályainak megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak, illetőleg a büntetés végrehajtását az azt kizáró ok ellenére fűggesztették fel. Következésképpen a hibás minősítés nem önmagában, hanem csak akkor képez felülvizsgálati okot, ha a helyes minősítéshez képest a kiszabott büntetés (alkalmazott intézkedés, illetőleg a büntetés felfűggesztése) törvénysértő.
- [19] Másfelől viszont helyes minősítés esetén is felülvizsgálatnak van helye, ha a kiszabott büntetés (alkalmazott intézkedés, illetőleg a büntetés felfűggesztése) önmagában a büntető anyagi jog (más)

szabályát sérti. Ha azonban a minősítés törvényes és az annak alapján kiszabott büntetés (alkalmazott intézkedés) is megfelel a büntető anyagi jog szabályainak (illetve a büntetés végrehajtásának felfüggesztése sem ütközik törvényi tilalomba), akkor - a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerinti okból - nincs lehetőség a jogerős határozat megváltoztatására.

- [20] A felülvizsgálati eljárás alapja a megállapított ítéleti tényállás egyértelműen rögzíti a növényi egyedek számát; továbbá azok elhelyezésével, gondozásával, valamint az elektromos energia méretlen vételezésével és ellenszolgáltatás nélküli felhasználásával kapcsolatos elkövetői magatartást. A megállapított tényállás a felülvizsgálat során kötelezően irányadó. Ehhez képest a súlyosabb minősítést megalapozó elkövetői magatartás vitatása, illetve a szakértői bizonyítás iránti kifogás a bíróság ítéleti tényállást megállapító mérlegelő tevékenységét támadja, amely felülvizsgálati eljárásban kizárt. Az egészséget veszélyeztető bűncselekménynél az elkövetés idején hatályos Btk. nem tekinti privilegizált esetnek a kábítószerfüggő személy általi elkövetést. Mindazonáltal a jelentős mennyiségre megvalósított termesztés a történeti tényállás része; így annak támadása felülvizsgálati eljárásban akkor is a törvénynél fogva kizárt, ha minősítésváltozást eredményezne.
- [21] A jelen ügyben az irányadó tényállásban rögzítettek szerint az I. rendű terhelt három helyszínen összesen 715 tő marihuánát termesztett.
- [22] Az elkövetéskor is hatályos Btk. 178. § (1) bekezdés I. fordulata szerint kábítószer birtoklását követi el, aki kábítószerrel termeszt, és a (2) bekezdés b) pontja szerint súlyosabban minősül a cselekmény, ha a bűncselekményt jelentős mennyiségű kábítószerrel valósítja meg. Kannabisz esetén a kábítószer mennyisége [Btk. 461. § (2) bekezdése] csekély, ha a növényegyedek száma legfeljebb öt; jelentős mennyiségű, ha ennek húsz-szoros mértékét (100 tő) meghaladja. A vagyon elleni cselekmény minősítését a 2014 őszétől 2015 júniusáig szabálytalanul, ellenszolgáltatás nélkül vételezett villamos energia ára adja, amely kisebb értéknek tekintendő [Btk. 459. § (6) bekezdés a) pont].
- [23] A kifejtettek értelmében tehát a felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás alapján az alapügyben eljáró bíróság az I. rendű terhelt bűnösségét a büntető anyagi jog sérelme nélkül állapította meg; mind bűnösségének kimondása, mind cselekményei jogi minősítése törvényes.
- [24] Az I. rendű terhelt kifogása kapcsán - amely arra utal, hogy az általa név szerint megjelölt, a másodfokú ügydöntő határozat meghozatalában részt vett bírák az elsőfokú eljárásban is részt vettek - a Kúria vizsgálta a másodfokon eljáró bírák kizárásával kapcsolatos szabályokat.
- [25] A rendelkezésre álló iratokból egyértelműen megállapítható, hogy az ügydöntő határozatot hozó másodfokú tanács egyik tagja sem vett részt az ügy elsőfokú elbírálásában, így a Be. 21. § (3) bekezdés

b) pontja szerinti ok szóba sem jöhet.

- [26] A Be. 21. § (3) bekezdés a) pontjának 2017. április 19. napját megelőzően hatályos szövege szerint a bíróság további eljárásából ki van zárva, aki az ügyben nyomozási bíróként járt el. E rendelkezéssel kapcsolatban az Alkotmánybíróság a 34/2013. (XI. 22.) AB határozatában megállapította, hogy - a határozatának kihirdetését követően indult büntetőeljárásokban - az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény: a vádirat benyújtása előtt az előzetes letartóztatás egy éven túli meghosszabbítása, valamint az ideiglenes kényszergyógykezelés felülvizsgálata során eljáró törvényszéki egyesbíró a Be. 21. § (3) bekezdés a) pontjának megfelelően a bíróság további eljárásából ki van zárva.
- [27] Az Alkotmánybíróság a 21/2016. (XI. 30.) AB határozatában azt állapította meg, miszerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből eredő alkotmányos követelmény a Be. 21. § (3) bekezdés a) pontjának alkalmazásakor, hogy a büntetőügy további elintézésében ne vegyen részt olyan bíró, aki az eljárás bármely korábbi szakaszában, így akár a nyomozás során bíróként járt el. Ekként kizártnak kell tekinteni a nyomozási bíró, valamint a 2017. április 19. napját megelőzően hatályos Be. 207. § (6) bekezdése alapján eljáró törvényszéki egyesbíró határozata elleni fellebbezés elbírálásában részt vevő törvényszéki, illetve ítélőtáblai bírakat is. Az Alkotmánybíróság e határozatának rendelkező részében az alkotmányos követelmény alkalmazásának kezdő időpontját - a korábbi határozatával ellentétben - nem határozta meg.
- [28] Az egyes büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2017. évi XXIX. törvény 1. §-a ennek megfelelően 2017. április 19. napjától akként módosította a Be. 21. § (3) bekezdés a) pontját, miszerint a vádemelést követően a bíróság további eljárásából ki van zárva, aki az ügyben a vádemelés előtt nyomozási bíróként vagy a nyomozási bíró határozata elleni fellebbezés tárgyában eljár.
- [29] Egyúttal a hivatkozott módosító törvény 13. §-a az eljárási törvény szövegébe iktatta a Be. 606/B. §-át. E rendelkezés (1) bekezdése - a) pontjában a 34/2013. (XI. 22.) AB határozat rendelkezésével összhangban, b) és c) pontjában pedig a 21/2016. (XI. 30.) AB határozat ilyen tartalmú rendelkezése hiányában - meghatározza, miszerint az e törvénnyel módosított tartalmú Be. 21. § (3) bekezdés a) pontját a törvényszéki egyesbíró esetében a 2013. november 22. napját, a nyomozási bíró határozata elleni fellebbezés elbírálásában részt vevő törvényszéki bíró, illetve a törvényszéki egyesbíró határozata elleni fellebbezés elbírálásában részt vevő ítélőtáblai bíró esetében pedig a 2016. november 30. napját követően indult büntetőeljárásokban kell alkalmazni (BH 2017.362.). Megjegyzi a Kúria, hogy ez összhangban áll a Be. 605. § (2) bekezdésével is, mely szerint az e törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban az ezt megelőzően, a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt e törvény másként szabályozza. E rendelkezés pedig nem csak

az 1998. évi XIX. törvény hatályba lépésére vonatkozott, hanem általános érvényű az eljárási törvény bármilyen módosítása esetén, ha ahhoz a jogalkotó nem fűz eltérő hatályba léptető rendelkezést (BH 2009.238.).

- [30] Erre tekintettel a jelen - 2016. november 30. napját megelőzően indult - ügyben a Be. 21. § (3) bekezdés a) pontjának a 2017. április 19-ét megelőzően hatályban volt szövegét kell alkalmazni. Eszerint a bíróság további eljárásából csak a nyomozási bírák (ideértve az ekként eljáró törvényszéki egyesbírákat is) kizártak. A Szombathelyi Törvényszék érintett bírái a ügyben nyomozási bíróként nem jártak el, a nyomozási bíró határozatai elleni fellebbezések elbírálásában sem vettek részt (nyomozati iratok VI. kötet 4481.-4509. oldalak), így a Be. 21. § (3) bekezdés a) pontja alapján az eljárásból nem kizártak.
- [31] A Be. 373. § (1) bekezdés II. b) pontja szerint feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt. A vádirat 2016. február 15-i benyújtását követően a Szombathelyi Törvényszék másodfokú ügydöntő határozatot hozó bírái mindhárman eljártak a kényszerintézkedés tárgyában a Kőszegi Járásbíróság által hozott határozatok felülbírálata során, ez azonban kizáró okot nem valósít meg.
- [32] A Be. 21. § (3) bekezdés b) pontja szerint a másodfokú eljárásból kizárt az a bíró, aki az ügy elsőfokú elbírálásában vett részt. Olyan rendelkezést azonban a törvény nem tartalmaz, amely alapján nem járhat el az elsőfokú ügydöntő határozat ellen bejelentett fellebbezés elbírálásában a másodfokú bíróság azon tagja, aki az elsőfokú bíróság valamely, az ügyben korábban hozott, nem ügydöntő határozat ellen bejelentett fellebbezés elbírálásában már részt vett.
- [33] A Kúria mindezek alapján megállapította, hogy a bíróság eljárása megfelelt a Be. rendelkezéseinek, a felülvizsgálati indítványban kifogásolt abszolút eljárási szabálysértés tehát nem valósult meg.
- [34] Ekként a Kúria - miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a megtámadott határozatot a Be. 424. § (1) bekezdés I. fordulata szerinti tanácsülésen, a Be. 426. §-a szerint az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

V.

- [35] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [36] A Be. 418. § (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 416. § (1) bekezdés e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. § (3) bekezdése pedig úgy

rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételtén előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2018. március 22.

Dr. Székely Ákos s.k. a tanács elnöke, Dr. Sebe Mária s.k. előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő
BÉ